

mănu. După cum tot nimănu ni folosec acele pieseșoare de un *educativism* pueril (cum am văzut ici și colo), în care sînt „satirizați“ elevii leneși și nedisciplinați și lăudați cei frunțași, într-un mod foarte puțin convingător și într-o deprăntă sărăcie de idei. Alegerea unor texte de calitate nu este un lucru imposibil; iar dramatizarea unor opere literare cunoscute sau efortul de a face spectacole pe texte create cu colaborarea elevilor poate da rezultate meritorii. Mi-a rămas în minte un montaj din versurile Anei Blandiana și Ninei Cassian, căpătînd forma unui spectacol de o prospețime cuceritoare, realizat la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Bîrlad de profesoara Veronica Penea. Copiii jucau cu o vizibilă înțelegere a actului artistic, iar specificul vârstei era foarte inspirat pus în valoare. Excelentă, piesa *Vinzătorul de ziare*, scrisă de profesoara Georgeta Ciobotă și pusă în scenă cu inteligență și știință teatrală de autoare împreună cu un grup de elevi ai Școlii generale nr. 6 din Alba Iulia. Convingător și cu economie de mijloace este surprins momentul în care copiii unui cartier mărghiaș se solidarizează cu un mic vinzător de ziare, ce răspîndea manifeste antifasciste. Interpreții-elevi sînt aproape fără cusur. Dintre spectacolele care au reținut atenția mai merită amintite cele ale Liceului industrial nr. 1 Cugir, Liceului „Ady-Șincai“ din Cluj-Napoca și Liceului Național din Iași.

Dacă printre recitatori, printre interpreții de vîrstă școlară mai mică sau mai mare

pe care i-am urmărit în piese și scenele, în montaje literare, în spectacole de muzică și poezie, brigăzi artistice sau grupuri de satiră și umor, am putut remarca o serie de talente actoricești meritorii nu numai prin calitățile lor native, ci și prin felul în care le-a fost canalizată evoluția, tot așa se cuvine a nu fi trecute cu vederea anumite carențe ce se manifestă nu numai la teatru, ci și la celelalte genuri sus-amintite. Mă refer la calitatea interpretării, mișcare scenică, decoruri și costume. Nu în puține cazuri, pe scenă, elevii sînt țepeni, rigizi, sau repetă mișcări stereotipe, nesugestive (la brigăzile artistice mai ales), spunînd textul papagalicește sau „cîntat“, fără simțire și suficientă înțelegere. La spectacolele de muzică și poezie, totdeauna lucrate cu acuratețe și seriozitate, încă nu putem vorbi de un efort în căutarea de formule originale, rămînîndu-se la o vizibilă fidelitate față de modelele oferite de ecranul televizorului. Cît despre textele brigăzilor artistice, destule se păstrează la nivelul unor simple versificări. Oricum, există loc pentru mai bine, scopul, acestor texte nefiînd de a servi doar drept partitură pentru un spectacol de serbare, ci acela de a modela, de a educa.

Aceste scurte însemnări nu pot fi încheiate decît prin cuvinte de reală admirație pentru rîvna și pasiunea cu care interpreții și formațiile artistice școlare și-au dovedit, o dată mai mult, remarcabilele însușiri.

Elena NESTOR

Elevi — artiști

Am făcut parte dintr-un juriu care a vizionat creațiile artistice ale elevilor din 14 județe din nordul și vestul Transilvaniei, din Oltenia, sudul Moldovei, nordul Munteniei, precum și din București, prezentate în faza republicană a celei de-a patra ediții a Festivalului național „Cîntarea României“. Ce aș putea sublinia aici, în aceste cîteva rînduri, din atîtea și atîtea spectacole izbutite? Poate, spectacolul (dramatizare după Ion Creangă) *Punga cu doi bani*, al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Galați, în care eleva Nicoleta Sălăvăstru a realizat o creație deosebită în rolul... babei. Dar și „baba“ Marianei Paraschiv, în spectacolul *Fata babei și fata moșneagului*, prezentat de Școala generală nr. 17 din Bră-

ila, a fost o reușită. Eleva Cristina Andriță din București, care a jucat Zîna din propria ei piesă, *Legenda anotimpurilor*, a fost distinsă cu premiul întîi; la rîndul ei, Alina Didu, de la Școala generală nr. 24 din Craiova, vădește calități de interpretă, atît în ipostaza de recitatoare, cît și în rolul din piesa *Castelul muzicii*. Simona Gălbenușe de la Liceul industrial din Hunedoara, Cristina Deheleanu de la Liceul agroindustrial din Lipova (Arad), Sorin Chindriș de la Școala generală din Beclean pe Someș (Bistrița-Năsăud), Mihai Nicola de la Școala generală nr. 31 din Craiova, Ion Dumitrache de la Liceul industrial de marină din Galați, Corina Roman de la Liceul in-

„Dimbovița” din București, Ste-luța Prunică de la Școala generală din Buda (Buzău), Daniela Popa de la Liceul „Ion Minulescu” din Slatina, Adina Ușvat și Ioan Suciuc de la Liceul economic din Arad, Lucia Goe de la Liceul industrial din Zalău sînt și ei printre elevii care pun talent și pasiune în activitatea artistică.

Multe dintre spectacolele de teatru, recitalurile de poezie, montajele muzical-literar-coregrafice, spectacolele de brigadă artistică prezentate de elevi pot fi așezate în rîndul creațiilor valoroase. Meritul este alît al elevilor, cît și al profesorilor îndrumători, care fac tot ceea ce este necesar pentru realizarea unui spectacol, de la alegerea repertoriului pînă la procurarea recuzitei.

În școli există un potențial de talent pe care Festivalul național „Cîntarea României” îl pune în evidență. Se impune, însă, ca mișcarea artistică a elevilor să fie mai mult stimulată și sprijinită. Echipele de teatru sînt încă puține, deși elevii care pot și vor să joace sînt numeroși. Pe de altă parte, teatrul școlar nu dispune de piese inspirate din viața copiilor. Am văzut *Expediție în țara lui Catalog-împărat*, în mai toate județele. În lipsă de piese, unii profesori apelează la dramatizări după basme, unele, într-adevăr, reușite — mă refer în primul rînd la *Inopinat* de prof. Florin Didilescu din Arad, după *Capra cu trei iezi*, în care povestea este adaptată la realitățile zilelor noastre. Dar, problema textelor de teatru pentru copii nu poate fi rezolvată numai cu forțele proprii ale echipelor; soluția ei depinde de capacitatea forurilor

care diriguiesc activitatea culturală din școli de a instaura o colaborare rodnică și de perspectivă cu dramaturgii și cu editurile.

Totodată, se simte nevoia unei mai strînse conlucrări — acolo unde există posibilități — între mișcarea artistică din școli și instituțiile profesioniste de spectacole, deoarece în regia spectacolelor și în interpretarea anumitor roluri apar dificultăți pentru care profesorii și elevii nu sînt pregătiți.

În ceea ce privește montajele literare și recitalurile de poezie, esențială este alegerea temei și a textelor. Din păcate, în această privință se fac multe greșeli, dîndu-se copiilor să recite versuri sau să spună texte greoaie, al căror sens nu-l înțeleg.

Fireesc, copiilor le plac spectacolele de brigadă artistică, pentru că sînt inspirate din viața lor de toate zilele, laudă și mai ales critică realități pe care ei înșiși le trăiesc. Spectacole cum sînt cele prezentate de Liceul industrial nr. 3 și de Liceul „C. A. Rosetti” din București, de Liceul industrial din Tășnad (Satu Mare), Liceul industrial nr. 12 din Galați, Liceul de marină din Brăila, Școala generală din Păltiniș (Buzău) etc. au avut un mare succes de public datorită textelor pline de umor, interpretate cu vervă. „Brigada” se vedește a fi un gen artistic cu reale valențe educative, atractiv; în acest compartiment apar atîtea idei originale, încît ar merita ca și realizatorii de spectacole de revistă să-și mai arunce ochii spre experiența celor tineri!

Stan VLAD

Note

Eminesciene

În prestigioasa colecție „Eminesciana” a Editurii „Junimea”, apare una dintre sursele de bază pentru biografia eminescologă, carte din 1914, conservată pînă azi doar în fondurile marilor biblioteci: *Teodor*

Stefanelli: Amintiri despre Eminescu. Prieten bucovinean al poetului, în an-turajul vienez al studenției, Stefanelli dă, poate, imaginea cea mai apropiată de adevăr a juneții lui Eminescu — dovadă sînd sutele de studii, articole, evocări etc. care fructifică memoriile sale. Să mai amintim că însuși G. Călinescu, le utilizează ca sursă de informații pentru cîteva capitole din clasică sa monografie.

Pentru anii peregrinării-

lor teatrale (1864, cu trupa Tardini), pentru interesul arătat scenei la Viena (anii 1869—1870), pentru atmosfera bucureșteană în vremea cînd Eminescu a fost copist și suflor la Teatrul Național, această carte e consultată cu folos de oricine rîvnește să cuprindă — în lecturi sau în scris — chipul „omului de teatru” Eminescu, căruia îi sîntem datori cu o cuprinzătoare carte.

I. N.